

Bevezető
D. Rácz István
főszerkesztő

Ebben a három írásból álló Debrecen-blokkban azt a hagyományt szándékozunk folytatni, amelyet múlt évi 3. számunkban kezdtünk el. Arra törekszünk ugyanis, hogy városunk történetének, különösen közelmúltjának fontos mozzanatait minél árnyaltabban bemutassuk. Ennek pedig a személyes visszaemlékezések és a szubjektív vélemények (akár értéktételek) is részét képezik. Tudjuk – és vállaljuk –, hogy ezek vitathatók is lehetnek, ez azonban az ilyen írások lényegéből következik.

Az összeállítás élén ezúttal is (mint a 2025.3. számban) egy ilyen írás áll. Fazakas Béla visszaemlékezésének utánközlését azért éreztük fontosnak, azért akartuk eljuttatni további olvasókhoz, mert Debrecen 20. századi történetének feldolgozásához fontos és gondolatébresztő adalékokat kínál. Teszi ezt inkább kérdések, semmint válaszok formájában: hogyan ítéljük meg a pártállami alkalmazkodást és a helyzet teremtette segítőkézséget? Vállalhatók-e egykori példaképeink?

Arra sincs még egyöntetű válasz, hogy a debreceni BMW-gyár mennyire válhat a város részévé. Kozma Gábor ennek egyetlen vonatkozását elemzi itt következő írásában: mindazokat a közlekedési változásokat veszi górcső alá, amelyek a beruházás következtében jöttek létre az utóbbi időben. A szerző a tőle megszokott alapos-sággal és igényességgel egyaránt kitér a közúti, a vasúti és a légi közlekedésre. Az így felvázolt tendenciák éppen a fent említett kérdés megválaszolásához kínálnak fontos szempontokat: mennyire lett Debrecen a BMW-gyár a szó szoros és kulturális értelmében?

Hogy hogyan is alakult a debreceniség a településtörténet tükrében, arról Nyul Imre mindig tud újat mondani. Mostani írása Szikszay Lajosról, Debrecen 19. századi építészéről szól, és mint a szerző írásainak olvasásakor mindig, most is sok mindenre rácsodálkozunk: nap mint nap látjuk ezt vagy azt az épületet, de nem tudtuk, hogy Szikszay Lajos tervezte vagy építette. Láthatunk képet a rég lebontott (és gyönyörű) Margit fürdőről is, és az írás fontos értéke, hogy az építész Szatmárnémetiben látható alkotásaival is megismerteti az olvasót.

Ígérjük, hogy lesz folytatás, már ez évi második számunkban.